

Handläggare
Monica Fredriksson
08-508 26 218**Till**
Trafiknämnden
2025-10-23

Motion om att restaurera kulturhistoriskt viktiga parker, såsom Humlegården och Vasaparken, av Jan Jönsson (L) och Björn Ljung (L). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
AvdelningschefKarin Tufvesson Hjelmfeldt
Enhetschef

Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Jan Jönsson (L) och Björn Ljung (L) om att restaurera kulturhistoriskt viktiga parker, såsom Humlegården och Vasaparken, för yttrande senast 24 oktober. Motionen bifogas, bilaga 1.

Motionen i korthet

I motionen framhålls Stockholms parker som viktiga kulturhistoriska miljöer med unika karaktärer, grundade i Stockholmsskolans stadsbyggnadstradition där naturliga landskapselement kombineras med genomtänkt design. Skribenterna betonar att parker som Vasaparken och Humlegården är betydelsefulla mötesplatser med ett rikt kulturarv som måste

bevaras, restaureras och återställas för att värna deras ursprungliga karaktär och fortsätta vara en del av stadens historia.

Samtidigt påpekar skribenterna parkernas roll i en hållbar stadsutveckling, där förändringar bör ske med respekt för den historiska utformningen. Motionärerna förespråkar kvalitativa och varsamma kompletteringar, exempelvis när bänkar eller belysning ska bytas ut. Motionen lyfter även vikten av att göra parkerna mer levande genom inslag av kultur och mat, inspirerat av urbana parker i Europa, vilket kan stärka stadslivet utan att kompromissa med parkernas estetiska och kulturhistoriska värden

Skribenterna föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Att trafiknämnden tillsammans med stadsdelsförvaltningarna restaurerar och bevarar äldre parker av kulturhistoriskt värde, såsom Vasaparken och Humlegården, i enlighet med Stockholmsskolans arv.
- Att trafiknämnden tillsammans med stadsdelsförvaltningarna säkerställer att förändringar i dessa parker sker med varsamhet och respekt för deras ursprungliga utformning och karaktär.
- Att trafiknämnden tillsammans med stadsdelsförvaltningarna säkerställer att ersättningsinstallationer, såsom bänkar, belysning och byggnader, är trogna original och föregångare i så hög utsträckning som möjligt.
- Att främja hållbar kvalitet vid ny- och omgestaltning av parker så att parkerna också kan bli en del av framtidens kulturarv, samt möjliggöra inslag som kan bidra till ett levande och inbjudande stadsliv, exempelvis genom mindre kiosker med kultur- och matutbud av god kvalitet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret, i dialog med Norra innerstadens stadsdelsförvaltning.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret har ett stadsövergripande samordningsansvar för att säkra de gröna kvaliteterna i staden. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och exploateringskontoret anlägger trafikkontoret nya parker och gröna stråk runt om i staden.

Trafikkontoret ansvarar även för drift och underhåll av Kungsträdgården, Berzelii park, Norra Bantorget, Strömparterren och Hansta naturreservat samt vissa vägar inom Igelbäckens kulturresevat) Stadsövergripande styrdokument för parkerna är bland annat stadens översiktsplan, Miljöprogram 2030 och Grönare

Stockholm, Riktlinjer för planering, genomförande och förvaltning av stadens parker och naturområden.

Stadsdelsförvaltningarna ansvarar för drift och underhåll av de parker och grönområden som ligger inom respektive stadsdelsområde. Stadsdelsförvaltningarna arbetar bland annat utifrån parkplaner som beslutats av respektive nämnd. Parkplanerna är vägledande dokument som beskriver hur parker och gröna gaturum inom stadsdelsområdet ska vårdas och utvecklas för framtiden.

De parker som särskilt lyfts fram i motionen, Vasaparken och Humlegården, förvaltas av Norra innerstadens stadsdelsnämnd. De arbetar bland annat utifrån Parkplan Norrmalm och Parkplan Östermalm, där ett av tre målområden handlar om att parkernas gröna karaktär och kulturhistoriska värden är viktiga förutsättningar att ta hänsyn till i parkutvecklingen.

Övriga två målområden i parkplanerna handlar om parkernas sociala respektive ekologiska värden. Det innebär bland annat att förvaltningarna behöver värna och utveckla parkerna för rekreation, samtidigt som parkerna ska gynna biologisk mångfald och bidra till stadens klimatanpassning. Parkerna behöver också utvecklas utifrån samtidens krav på till exempel tillgänglighet och säkerhet. Stadsdelsförvaltningarna behöver därför göra ständiga avvägningar och prioriteringar mellan en rad olika värden, intressen och behov samt ta hänsyn till ekonomiska aspekter.

Trafikkontoret har i beredningen av ärendet fört en dialog med stadsdelsförvaltningen, som framhåller att varje tid sätter sin prägel på staden och att det ibland kan vara svårt att säga vad som är original. Humlegården har till exempel anor från 1600-talet, men bär tydliga spår från tysk romantisk stil från slutet av 1800-talet samt Stockholmsstilens funktionalistiska ideal från mitten av 1900-talet. Här blir de olika tidsepokerna en del av parkens karaktär. Vid upprustningar överväger stadsdelsförvaltningen noga val av utrustning och strävar efter hållbara material, estetiskt anpassade till platsen.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 218
Växel 08-508 27 200
monica.fredriksson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Mindre kiosker

I motionen föreslås också möjliggörande av inslag som kan bidra till ett levande och inbjudande stadsliv, exempelvis genom mindre kiosker med kultur- och matutbud av god kvalitet. Denna möjlighet finns redan idag. I Stockholms stad skickar polisen tillståndsansökningarna till trafikkontoret som har i uppdrag att

bedöma om användningen av ytan är lämplig. För tillståndsansökningar som berör parkmark som inte tillhör kontorets ansvarsområde skickar trafikkontoret tillståndsansökan på remiss till berörd stadsdelsförvaltning som bedömer tillståndsansökan och det tänkta nyttjandet utifrån drifts- och underhållsperspektiv och allmänhetens intressen. Därutöver krävs andra tillstånd beroende på utformning och uppställningstid, t.ex. bygglov och livsmedelstillstånd. Elanslutning, vatten och avlopp mm som kräver stora ingrepp kan dock vara svårt att få till om det inte redan finns på platsen. Stockholms stad har en företagsservice, vars syfte är hjälpa företagare med stöd och guidning, bland annat med hjälp om vilka tillstånd som behövs för olika verksamheter.

Trafikkontoret anser att staden som helhet, och även specifikt för de parker som lyfts fram i motionen, arbetar i linje med motionens intentioner om att värna parkernas kulturhistoriska värden, samtidigt som staden strävar efter att övriga behov och krav efterlevs.

Slut

Bilaga

1. Motion av Jan Jönsson (L) och Björn Ljung (L) om att restaurera kulturhistoriskt viktiga parker, såsom Humlegården och Vasaparken